SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 589/2012-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. M. P., K., zastúpeného advokátkou JUDr. E. K., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s princípom právnej istoty podľa čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sži 7/2009 z 8. októbra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. M. P. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. januára 2010 doručená sťažnosť Mgr. M. P., K. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení

s princípom právnej istoty podľa čl. 1 ústavy rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Sži 7/2009 z 8. októbra 2009 (dostupný na internete <www.supcourt.gov.sk>).

2. Podstatou sťažnosti je tvrdenie, že najvyšší súd sa nevysporiadal riadne s argumentmi sťažovateľa týkajúcimi sa výkladu § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení účinnom do 31. decembra 2011 (ďalej len „zákon o slobodnom prístupe k informáciám“), pričom na základe reštriktívneho výkladu daného ustanovenia, ktorý najvyšší súd arbitrárne odobril, ústavný súd ako povinný subjekt neposkytol podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám uznesenie o nevylúčení sudcu ústavného súdu Petra Brňáka vo veci sp. zn. PL. ÚS 12/01, hoci uvedené uznesenie poskytnúť mal.

Sťažovateľ sa v režime zákona o slobodnom prístupe k informáciám obrátil 11. júla 2008 na ústavný súd ako na povinnú osobu so žiadosťou o informácie. Sťažovateľ žiadal o sprístupnenie informácií, ktoré sa týkajú sudcu ústavného súdu Petra Brňáka, konkrétne žiadal *rozhodnutie, ktorým plénum ústavného súdu nevylúčilo sudcu z rozhodovania* v konaní vedenom pod sp. zn. PL. ÚS 12/01.

Povinná osoba – ústavný súd – odpovedala na žiadosť listom z 23. júla 2008 nasledovne: *„V zmysle ustanovení zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov Vám oznamujem, že ústavný súd na neverejnom zasadnutí pléna 26. septembra 2007 uznesením rozhodol, sudca ústavného súdu Peter Brňák nie je vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie vo veci sp. zn. PL. ÚS 12/01.“* V liste sa ďalej uvádza, že nie je možné sprístupniť samotné uznesenie, a to s odvolaním sa na ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám v spojení s § 34 a § 79 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a v spojení s ustanovením § 28 Spravovacieho a rokovacieho poriadku ústavného súdu (uverejnený pod č. 114/1993 Z. z.) (ďalej len „Spravovací a rokovací poriadok ústavného súdu“).

Ústavný súd teda nesprístupnil požadovanú informáciu, ale len obsah jednej jej časti, a to informáciu o výroku.

Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ v zákonnej lehote odvolanie a dožadoval sa toho, aby ústavný súd sprístupnil celú informáciu – t. j. celé uznesenie o nevylúčení Petra Brňáka z rozhodovania vo veci sp. zn. PL. ÚS 12/01. O odvolaní rozhodovala predsedníčka ústavného súdu, ktorá rozhodnutím sp. zn. Spr 731/08 zo 14. augusta 2008 zamietla odvolanie sťažovateľa a potvrdila prvostupňové rozhodnutie vedúcej Kancelárie ústavného súdu.

Sťažovateľ podal správnu žalobu na Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), ktorou sa domáhal, aby preskúmal zákonnosť rozhodnutia predsedníčky ústavného súdu. Krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 6 S 114/08 žalobu zamietol rozsudkom z 12. marca 2009. Krajský súd (ako súd prvostupňový) s poukazom na ustanovenie § 31 Spravovacieho a rokovacieho poriadku ústavného súdu konštatoval, že rozhodnutia ústavného súdu sa sprístupňujú prostredníctvom internetu. Rozhodnutia pléna ústavného súdu a rozhodnutia senátov ústavného súdu sa uverejňujú v Zbierke nálezov a uznesení ústavného súdu; z rozhodnutia sa pritom uverejňuje výrok a podstatný obsah odôvodnenia. Krajský súd tiež poukázal na ustanovenie § 34 zákona o ústavnom súde v spojení s ustanovením § 28 Spravovacieho a rokovacieho poriadku ústavného súdu, ktoré upravujú doručovanie rozhodnutí ústavného súdu.

Sťažovateľ podal proti rozsudku prvostupňového súdu odvolanie, ktorým sa domáhal zmeny rozsudku prvostupňového súdu. O odvolaní rozhodoval najvyšší súd v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sži 7/2009 a rozsudkom z 8. októbra 2009 potvrdil prvostupňový rozsudok. Podľa odvolacieho súdu je rozhodnutie o námietke zaujatosti svojou povahou procesným rozhodnutím a *«z logického a systematického výkladu ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám vyplýva, že pojmom „informácie o rozhodnutí“ sa rozumejú informácie o rozhodnutí vo veci samej a nie čiastkové procesné rozhodnutia vydané v priebehu procesu, ktorých vydaním sa konanie nekončí, ale práve*

naopak pokračuje ďalej». Najvyšší súd tiež konštatoval, že nezverejnenie rozhodnutia o námietke zaujatosti nepredstavuje negatívny zásah do práva žalobcu na informácie, *„pretože zodpovedá zákonným obmedzeniam uvedeným v ustanovení § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám“.*

Rozsudok najvyššieho súdu bol sťažovateľovi doručený prostredníctvom jeho právnej zástupkyne 13. novembra 2009.

3. Sťažovateľ v právnom posúdení veci uvádza, že základnou otázkou, ktorú treba vo veci riešiť, je otázka aplikácie ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám na sprístupňovanie rozhodnutia pléna ústavného súdu o nevylúčení sudcu z rozhodovania v konaní o súlade niektorých ustanovení zákona a vyhlášky s ústavou.

3.1 Sťažovateľ žiadal informáciu, ktorá sa bezprostredne týka nestrannosti a nezávislosti rozhodovania ústavného súdu – žiadal rozhodnutie, ktorým plénum nevylúčilo sudcu Petra Brňáka z konania vedeného pod sp. zn. PL. ÚS 12/01. Sudca Peter Brňák nebol vylúčený z rozhodovania o tejto veci, hoci v čase, keď bol predkladaný návrh na začatie konania o súlade predpisov, nebol sudcom ústavného súdu, ale bol poslancom Národnej rady Slovenskej republiky a jedným z predkladateľov tohto návrhu. Inými slovami, bol navrhovateľom vo veci, o ktorej mal rozhodovať ako sudca pléna ústavného súdu. V prípade rozhodovania o súlade zákona o umelom prerušení tehotenstva (a príslušnej vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky) išlo podľa sťažovateľa nepochybne o taký problém, ktorý bol predmetom živej verejnej diskusie, a o otázku verejného záujmu. Legitimita sťažovateľa (ako verejnosti) na získaní informácie bola preto podľa neho nepochybne zjavná.

Sťažovateľ uviedol, že v odvolaní proti rozsudku krajského súdu poukázal na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESĽP“) vo veci Társaság a szabadságjogokért v. Maďarsko (sťažnosť č. 37374/05, rozsudok zo 14. apríla 2009). Európsky súd pre ľudské práva v citovanom rozhodnutí podriadil preskúmavané rozhodnutia maďarských súdov testu, v ktorom skúmal, či je uplatnené obmedzenie uložené zákonom (prescribed by law), či sleduje legitímny cieľ (legitimate aim) a či je nevyhnutné

v demokratickej spoločnosti (necessary in a democratic society). Európsky súd pre ľudské práva rozhodol, že preskúmavané rozhodnutie nebolo v súlade s podmienkou nevyhnutnosti v demokratickej spoločnosti, s poukazom na to, že použitie argumentu ochrany súkromia pri nesprístupnení informácie týkajúcej sa názoru verejných činiteľov o veciach verejného záujmu by bolo katastrofálne pre slobodu prejavu (fatal for freedom of expression). Povinnosťou štátu je neprekážať toku informácií dôležitých pre verejnú diskusiu o veciach verejného významu. Verejnosť má právo pýtať sa a verejné orgány sú povinné odpovedať, iný postup by bol porušením práva na informácie. Sťažovateľ podotýka, že namietané rozhodnutie sa týkalo informácie o podaní predloženom na ústavný súd Maďarska. Rozhodnutia ESĽP sú pre Slovenskú republiku záväzné podľa § 135 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. V tomto duchu by mali všeobecné súdy aj interpretovať príslušné zákonné ustanovenia, rovnako ako by ich mali interpretovať v súlade s ústavou (čl. 152 ods. 4).

V namietanom rozhodnutí najvyššieho súdu sa uvádza, že právo na informácie je ústavným právom, ktoré možno obmedziť len zákonom, ak sa pritom sleduje určitý (konkrétny) legitímny cieľ v zmysle čl. 26 ods. 4 ústavy. Zároveň najvyšší súd poukázal na znenie čl. 13 ods. 4 ústavy, podľa ktorého pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel; pričom rozsah obmedzení základných práv a slobôd je potrebné vykladať reštriktívne.

Z odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu však už ďalej nie je zrejmé, ktorý z legitímnych cieľov explicitne vymenovaných v čl. 26 ods. 4 ústavy má byť chránený nesprístupnením požadovaného rozhodnutia. Táto skutočnosť nevyplýva ani z rozsudku prvostupňového súdu. V ďalšom texte rozhodnutia najvyššieho súdu sa síce uvádza, že *„právo na informácie je limitované požiadavkou nezasahovať do vlastnej rozhodovacej činnosti súdu v priebehu konania, a to v záujme objektivity a nestrannosti posudzovanej konkrétnej právnej veci“*, nie je však zrejmé, akým spôsobom by mohlo dôjsť k zásahu do vlastnej rozhodovacej činnosti súdu sprístupnením odôvodnenia rozhodnutia (lebo práve o to ide). V tejto súvislosti bolo zdôraznené, že výrok rozhodnutia sťažovateľovi bol sprístupnený, nebolo mu však sprístupnené odôvodnenie tohto rozhodnutia. Sťažovateľ

uvádza, že podľa ústavného súdu (ako správneho orgánu, pozn.) teda neexistuje žiadny problém, pre ktorý by sťažovateľ nemohol mať sprístupnený výrok rozhodnutia (inými slovami, neexistuje žiadna zákonná ani ústavná prekážka, pre ktorú by nemohol byť sprístupnený výrok procesného rozhodnutia), bez bližšieho odôvodnenia však ústavný súd konštatuje, že takáto prekážka existuje, ak má byť sprístupnené odôvodnenie tohto rozhodnutia. Sťažovateľ zdôraznil, že ide o odôvodnenie, z ktorého má vyplývať, prečo sudca, ktorý je zároveň navrhovateľom vo veci, môže byť aj sudcom, a teda prečo takýto sudca nie je zaujatý.

Z namietaného rozhodnutia tiež vyplýva, že «*z logického a systematického výkladu ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám vyplýva, že pod pojmom „informácie o rozhodnutí“ sa rozumejú informácie o rozhodnutí vo veci samej a nie čiastkové procesné rozhodnutia vydané v priebehu procesu, ktorých vydaním sa konanie nekončí, ale práve naopak pokračuje ďalej*». Sťažovateľ upozornil na skutočnosť, že takéto odôvodnenie je vnútorne nekonzistentné a protirečivé, keďže ústavný súd nevidel žiadny problém pri sprístupnení rozhodnutia, ktoré je podľa ústavného súdu procesného charakteru, ale mal problém so sprístupnením jeho odôvodnenia. Táto skutočnosť podľa názoru sťažovateľa nevyplýva z namietaného rozhodnutia najvyššieho súdu ani z prvostupňového rozhodnutia krajského súdu.

3.2 Z odôvodnenia namietaného rozsudku tiež podľa sťažovateľa nie je zrejmé, hoci je to kľúčové pre rozhodnutie vo veci samej, prečo v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám by mali byť sprístupnené rozhodnutia vo veci samej, ale nie aj procesné rozhodnutia. Najvyšší súd v tejto súvislosti dôvodí *„logickým a systematickým výkladom“,* avšak bez toho, aby bližšie popísal, na základe akej logiky a akým systematickým výkladom dospel k tomuto záveru. Inými slovami, najvyšší súd predostrel záver svojich úvah bez toho, aby tieto úvahy aj bližšie popísal. Rozhodnutie najvyššieho súdu je tak nepreskúmateľné a neodôvodnené, a ako také ho teda možno považovať za arbitrárne. Ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d) ani žiadne iné ustanovenia zákona o slobodnom prístupe k informáciám totiž nenaznačujú, že zákonodarca zamýšľal sprístupňovať rozhodnutia v merite veci, avšak nie aj procesné rozhodnutia. Navyše, predmetné rozhodnutie o nevylúčení sudcu z konania má významné dopady pre samotnú podstatu súdneho konania – bezprostredne totiž súvisí

s právom na prejednanie veci nezávislým a nestranným súdom, ako aj s právom na zákonného sudcu. Z uvedeného je tiež nepochybné, že dôvody, pre ktoré sudca Peter Brňák nebol vylúčený z konania o súlade právnych predpisov (kde bol zároveň aj jedným z navrhovateľov), sú predmetom záujmu verejnosti.

Z uvedeného má byť podľa sťažovateľa zrejmé, že najvyšší súd, rovnako ako aj krajský súd, neodôvodnili svoje rozhodnutia dostatočne a nezodpovedali kľúčové otázky nevyhnutné pre spravodlivé vyriešenie veci: (1) nie je zrejmé, prečo je možné sprístupniť výrok rozhodnutia, avšak nie aj jeho odôvodnenie (ktoré má kľúčové dôsledky priamo súvisiace s ústavným právom na prejednanie veci nezávislým a nestranným súdom), (2) nie je zrejmé, prečo by procesné rozhodnutia (resp. odôvodnenia procesných rozhodnutí) nemali byť sprístupnené na žiadosť podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám, a (3) nie je zrejmé, ktorý legitímny cieľ v zmysle čl. 26 ods. 4 ústavy všeobecné súdy sledovali, keď odmietli sprístupniť požadované informácie.

Vzhľadom na to možno konštatovať, že takéto rozhodnutia všeobecných súdov sú neodôvodnené a arbitrárne a ako také v priamom rozpore s čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy.

Namietaným rozhodnutím najvyššieho súdu mal byť sťažovateľ ukrátený na svojom základnom práve na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Porušenie práva na spravodlivý proces nastáva podľa sťažovateľa aj vtedy, ak všeobecný súd urobí právny záver, ale sa nevysporiada so skutočnosťou, ktorej zohľadnenie je nevyhnutné pre právne posúdenie veci.

3.3 Sťažovateľ taktiež namieta, že rozhodnutie je v rozpore s princípom právnej istoty vyplývajúcim predovšetkým z čl. 1 ods. 1 ústavy, ako aj z čl. 46 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj legitímna predvídateľnosť postupu orgánov verejnej moci v súlade s právom a zákonom stanovenými požiadavkami.

Namietané rozhodnutie je podľa sťažovateľa arbitrárne a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a ako také aj nepresvedčivé. Namietané rozhodnutie ignoruje účel a zmysel zákonných ustanovení upravujúcich prístup verejnosti k informáciám, a to na úkor

subjektívneho práva sťažovateľa na prístup k informáciám, ako aj práva na spravodlivý proces a práva na zachovanie princípu právnej istoty.

Najvyšší súd podľa sťažovateľa namietaným rozsudkom vybočil z ústavných medzí rozhodovania príslušného orgánu ochrany práv. Svojím rozhodnutím najvyšší súd *de facto* odmietol právo sťažovateľa na súdnu ochranu. Namietaným uznesením najvyššieho súdu bola sťažovateľovi vytvorená prekážka prístupu k spravodlivosti, proti ktorej už sťažovateľ nemá okrem podania tejto ústavnej sťažnosti iný prostriedok obrany a ochrany svojich práv. Namietané rozhodnutie, ktorým najvyšší súd potvrdil rozsudok krajského súdu, je v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu a ESĽP zásahom do práva na spravodlivý proces.

4. Vzhľadom na už uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd sťažnosť po predbežnom prerokovaní prijal na ďalšie konanie a aby následne nálezom takto rozhodol:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 3 Sži 7/2009 zo dňa 08. 10. 2009 porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, a právo na spravodlivé konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sži 7/2009 zo dňa 08. 10. 2009 sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia na účet jeho právnej zástupkyne do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

7. Podstatou sťažnosti je tvrdenie, že sa najvyšší súd nevysporiadal riadne s argumentmi sťažovateľa týkajúcimi sa výkladu § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám, pričom na základe reštriktívneho výkladu daného ustanovenia, ktorý najvyšší súd arbitrárne odobril, neposkytol ústavný súd ako povinný subjekt podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám uznesenie o nevylúčení sudcu ústavného súdu Petra Brňáka vo veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 12/01, hoci uvedené uznesenie poskytnúť mal.

8. Podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám v znení do 31. decembra 2011 povinná osoba obmedzí sprístupnenie informácie alebo informáciu nesprístupní, ak sa týka rozhodovacej činnosti súdu vrátane medzinárodných súdnych orgánov, alebo orgánu činného v trestnom konaní podľa osobitných predpisov okrem informácie o rozhodnutí alebo o výsledku konania, ak jej sprístupnenie nezakazujú osobitné predpisy.

9. Ústavný súd uvádza, že výklad ustanovenia bol v čase jeho účinnosti predmetom neustálych nejasností. Súdne orgány vydávajú množstvo rozhodnutí vo veľmi rôznorodých formách, a tak nebolo jednoduché pre zákonodarcu jednoznačným spôsobom určiť, ktoré rozhodnutia poskytovať žiadateľom. Z tohto dôvodu azda zvolil vágne ustanovenie *„o rozhodnutí alebo o výsledku konania“* ako výnimku vo vzťahu k informáciám týkajúcim sa rozhodovacej činnosti, ktoré sa neposkytujú.

Samotný najvyšší súd má v uvedenom smere nejednotnú judikatúru. Vzápätí po vydaní napadnutého rozhodnutia najvyšší súd vyjadril v rozsudku sp. zn. 1 Sžo 184/2008 z 24. novembra 2009 (informácie o trestnom konaní vo veci tzv. fiktívnych darcov SDKÚ) právny názor, podľa ktorého «pojem „informácia o rozhodnutí“ neobsahuje len informáciu o výroku rozhodnutia, ale umožňuje pod neho zahrnúť aj informáciu o celom obsahu rozhodnutia (napr. aj o obsahu odôvodnenia), z čoho možno vyvodiť, že možno sprístupniť aj celý text rozhodnutia, resp. jeho kópiu, za predpokladu súčasného splnenia podmienky stanovenej v § 12 zákona t. j., že z takéhoto rozhodnutia budú vylúčené zákonom chránené informácie. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom, že z obsahu ustanovenia § 215 ods. 5 TP nevyplýva zákaz „sprístupnenia“ uznesenia o zastavení trestného stíhania iným osobám ako v ňom vymedzeným, pretože toto ustanovenie len upravuje okruh osôb, ktorým sa predmetné uznesenie musí z procesnoprávnych dôvodov doručiť. Pretože TP ako osobitný predpis neobsahuje výslovný zákaz sprístupniť uznesenie o zastavení trestného stíhania aj iným osobám, je dôvodné konštatovať, že takéto uznesenie (aj jeho obsah) možno za dodržania podmienok stanovených v § 6 TP sprístupniť aj tretím osobám. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd nestotožnil so záverom súdu prvého stupňa, ktorého výklad ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d) zákona považoval za nedôvodne reštriktívny napriek neexistencii zákonného dôvodu.» V rozsudku sp. zn. 3 Sži 5/2011 z 2. augusta 2011 sa však najvyšší súd opäť stotožnil s reštriktívnym výkladom «Krajský súd v konaní správne ustálil, že spor medzi účastníkmi konania sa týka výkladu a aplikácie ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobode informácii. Najvyšší súd sa však nestotožnil s výkladom Krajského súdu v Bratislave k aplikácii tohto ustanovenia, keď pojem „informácia o rozhodnutí“ stotožnil s pojmom „súdne rozhodnutie“. Informácia o rozhodnutí je

evidenčnou informáciou. Je to informácia v rozsahu v akom je evidovaná v príslušnom registri súdneho oddelenia. Takáto informácia nevyžaduje ďalšie spracovanie a pracovník súdu ju môže žiadateľovi poskytnúť jednoduchým nahliadnutím do príslušného súdneho registra. Naproti tomu súdne rozhodnutie je kvalitatívne odlišný druh informácie. Vyžaduje ďalšie spracovanie vo forme anonymizácie. Dikcia zákona je v tomto jednoznačná, pričom čl. 2 ods. 2 Ústavy SR ustanovuje, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.»

10. Novela zákona o ústavnom súde, zákon č. 33/2011 Z. z., s účinnosťou od 1. januára 2012 jednoznačne stanovila, že poskytovať sa majú celé rozhodnutia vrátane procesných (§ 36a ods. 3 zákona o ústavnom súde): Ústavný súd sprístupňuje verejnosti na základe žiadosti podľa osobitného zákona (zákon o slobodnom prístupe k informáciám, pozn.) všetky súdne rozhodnutia, vrátane rozhodnutí, ktoré nie sú rozhodnutiami vo veci samej. Pritom robí opatrenia na ochranu práv a právom chránených záujmov. Dôvodová správa uvádza, že jej zmyslom bolo odstrániť pretrvávajúce spory o to, či musia súdy sprístupňovať aj svoje procesné rozhodnutia.

11. Ústavný súd síce má rozpaky z výkladu najvyššieho súdu v predmetnej veci, ale na druhej strane akceptuje, že výklad najvyššieho súdu z perspektívy zákazu procesnej a extrémnej arbitrárnosti je plauzibilný. Najvyšší súd zvolil v danej veci textuálny výklad vychádzajúci z kontrastu medzi pojmami rozhodovacia činnosť (kde sa informácie jej sa týkajúce neposkytujú, pozn.) na jednej strane a pojmami informácie o rozhodnutí alebo o výsledku konania na druhej strane. Rozsah slovného spojenia „informácia o rozhodovacej činnosti“, resp. presnejšie „informácia týkajúca sa rozhodovacej činnosti“ (t. j. pojem rozhodovacia činnosť) je širší ako rozsah jazykových spojení „informácie o rozhodnutí“ alebo „informácie o výsledku konania“. Z uvedených dôvodov pojem informácia o rozhodovacej činnosti zahŕňa aj (ale nielen) pojmy informácia o rozhodnutí a informácia o výsledku konania. Zároveň však možno povedať, že „použijúc právny jazyk“ sú v akomsi vzťahu špeciality. A tak sa z množiny informácií týkajúcich sa rozhodovacej činnosti, ktoré sa v zmysle zákona nesprístupňujú, vyčleňujú informácie o rozhodnutí a informácie o výsledku konania, u ktorých platí iný právny režim – sprístupňujú sa [porovnaj slovo

„okrem“ v § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám]. Najvyšší súd taktiež vníma kontrast a rozlišuje medzi rozhodnutím ako takým a informáciou o rozhodnutí. Podľa najvyššieho súdu bolo sťažovateľovo právo na informácie saturované informáciou ústavného súdu o rozhodnutí a jeho výsledku.

Ústavný súd konštatuje, že uvedený výklad je jedným z možných, čo svojím spôsobom potvrdzuje aj novela zákona. Najvyšší súd ho síce lakonicky, ale ešte stále nie arbitrárne odôvodnil, a preto neporušil právo na odôvodnenie rozhodnutia a zákaz arbitrárnosti ako komponent práva na spravodlivý proces. Možno dodať, že česká právna úprava (zákon č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím), ktorá zaiste inšpirovala v roku 2000 aj úpravu slovenskú, sa vyvíjala od výluky informácií „o rozhodovací činnosti soudů“ smerom k súčasnej výluke „o rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků“.

12. Z uvedených dôvodov podľa názoru ústavného súdu nemožno právny názor najvyššieho súdu v napadnutom rozhodnutí hodnotiť ani ako arbitrárny, ale ani ako zjavne neodôvodnený, a preto ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa k rozhodnutiu pripája odlišné stanovisko sudcu Lajosa Mészárosa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2012